

Naziv kolegija	RADNI ODNOSI DRŽAVNIH I JAVNIH SLUŽBENIKA	
Nastavnici	Prof. dr. sc. Željko Potočnjak	
Status kolegija (semestar i redoviti ili fakultativni)	I., II., III., IV., fakultativni	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave (predavanja, vježbe, seminar i sl.)	3, predavanja, seminar, konzultacije	
ECTS koeficijent opterećenja studenta	3	
Broj sati po semestru	15	
Ciljevi kolegija		
<p>Državna i javna uprava bitan je čimbenik demokratskog političkog razvoja i konkurentne tržišne ekonomije. Pri tome u njoj zaposlene osobe bitno određuju kvalitetu njezinog rada i ostvarenje postavljenih ciljeva. U Hrvatskoj postoji dugogodišnje nezadovoljstvo radom državne i javne uprave, a reforme se stalno odgađaju. Temeljni konceptijski sukob vezan je uz pitanje statusa državnih službenika kao posebne skupine osoba ili potreba približavanja njihovog pravnog položaja onom koji imaju osobe zaposlene u gospodarstvu. Temeljni cilj kolegija je razmotriti temeljne konceptijske sukobe u svezi s pravnim položajem državnih i javnih službenika te osposobiti studente za istraživanje pojedinih specifičnih pitanja u svezi s radom osoba zaposlenih u tim službama. Pri tome bi korištenje komparativnih iskustava i istraživanja trebalo omogućiti prevladavanje povijesnog uvjetovanog zastoja u razvoju državne i javne službe kao servisa građana. Studenti bi trebali biti osposobljeni za utvrđivanje temeljnih pitanja u svezi s pravnim položajem državnih i javnih službenika, provođenje istraživanja u tim područjima te predlaganje politika i izradu nacrtu propisa kojima se uređuju glavna pravna pitanja u svezi s pravnim položajem državnih i javnih službenika.</p>		
Sadržaj kolegija		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojam državne i javne službe te kategorije državnih i javnih službenika. 2. Povijesni razvoj uređenja pravnog položaja državnih i javnih službenika 3. Suvremene tendencije u uređenju pravnog položaja državnih i javnih službenika (dvojba između statusa i ugovornog odnosa) 4. Pravno uređenje položaja državnih i javnih službenika: <ol style="list-style-type: none"> a) pravni izvori; b) načela profesionalne državne i javne službe; c) odnos općeg radnog prava i posebnog službeničkog prava. 5. Zasnivanje, kretanje i prestanak radnog odnosa javnih službenika: <ol style="list-style-type: none"> a) uvjeti za prijam u državnu i javnu službu; b) postavljanje ili imenovanje; 		

- c) zvanja;
- d) premještaj;
- e) napredovanje;
- f) sloboda kretanja;
- g) prestanak državne i javne službe.

6. Pravni položaj državnog i javnog službenika:

- a) sustav karijere i uposlenja;
- b) posebne obveze državnih i javnih službenika (prisega, čuvanje službenih tajni, radno vrijeme, odgovornosti i dr.);
- c) pojedinačna prava državnih i javnih službenika (plaća i druga primanja, socijalno osiguranje, troškovi putovanja i preseljenja, odmor i dopust):
- d) sloboda udruživanja, pravo na kolektivno pregovaranje, pravo na štrajk, zaštita prava i interesa;
- e) posebnosti pravnog položaja državnog i javnog (u pojedinačnom radnom odnosu, u kolektivnom radnom odnosu, razlozi približavanja pravnog položaja državnih i javnih službenika pravnom položaju radnika)
- f) zabrana diskriminacije u državnoj i javnoj službi te osiguranje jednakosti i ravnopravnosti pri postupanju državnih službenika prema građanima .

7. Usklađivanje pravnog položaja hrvatskih državnih i javnih službenika s uređenjem položaja tih osoba u zemljama Europske unije kao pretpostavka učinkovitosti državnih i javnih službi

8. Razvoj znanosti i istraživanja u području radnih odnosa državnih i javnih službenika

Očekivani ishodi učenja

Znanje i razumijevanje

Definirati državne i javne službe, kategorije državnih i javnih službenika. Istraživački plan za istraživanje određenog pitanja uređenja pravnog položaja državnih i javnih službenika. Na temelju provedenog istraživanja predložiti normativna rješenja za povećanje učinkovitosti javne uprave i njezinog djelovanja kao servisa građana.

Objasniti povijesni razvoj ređenja pravnog položaja državnih i javnih službenika. Suvremene tendencije u uređenju pravnog položaja državnih i javnih službenika, a posebno pitanje unošenja privatnopravnih elemenata u uređenje tih odnosa. Pravni položaj i promjene u pravnom položaju državnih i javnih službenika. Utjecaj slobode kretanja radnika na pravni položaj državnih i javnih službenika. Utjecaj prakse Suda Europske unije i Europskog suda za ljudska prava na promjenu pravnog položaja državnih i javnih službenika. Važnost antidiskriminacijskog prava za pravni položaj, ali i djelatnost državnih i javnih službenika. Važnost pravnog položaja državnih i javnih službenika za učinkovitost državnih i javnih službi.

Izdvojiti: pojedine skupine državnih, lokalnih i javnih službenika. Izvore prava važne za uređenja pravnog položaja državnih i javnih službenika. Prikladne metode za provođenje istraživanja.

Kritički vrednovati: metode za provođenje određenih istraživanja i rezultate provedenih istraživanja. Prijedloge za normativno uređenje pravnog položaja državnih i javnih službenika.

Diskutirati: o različitim modelima i pojedinim rješenjima uređenja pravnog položaja državnih i javnih službenika te o različitim metodama znanstvenih istraživanja u području pravnog položaja državnih i javnih službenika te rezultatima provedenih istraživanja.

Izvijestiti: o problemima u svezi s pravnim položajem državnih i javnih službenika te rezultatima provedenih istraživanja.

Primjena

Izabrati: metodu prikladnu za provođenje istraživanja, relevantnu literaturu, mjerodavno domaće, europsko ili međunarodno pravo koje treba primijeniti na pravni položaj državnih i javnih službenika.

Interpretirati: rezultate istraživanja, mjerodavno međunarodno, europsko i domaće pravo mjerodavno za pravni položaj državnih i lokalnih službenika.

Sprovesti: istraživanje u svezi pravnog položaja državnih i javnih službenika te postupke utvrđivanja pravno relevantnih činjenica te odlučivanja o spornim i nespornim pitanjima koja se odnose na pravni položaj državnih i lokalnih službenika.

Primijeniti: prikladne istraživačke metode te primijeniti na utvrđene činjenice relevantno pravo i donijeti ili predložiti nadležnom tijelu donošenje odgovarajuće odluka u svezi s pravnim položajem državnih i javnih službenika.

Koristiti: različite baze podataka o pravnim izvorima, sudskoj praksi i relevantnoj pravnoj literaturi pri pripremi odluka u svezi s pravnim položajem državnih i javnih službenika.

Skicirati: nacrt istraživanja te nacrt odluka, rješenja, normativnih akata kojima se uređuju određena pitanja u svezi s pravnim položajem državnih i javnih službenika.

Ilustrirati: različite mogućnosti uređenja pravnog položaja državnih i javnih službenika te pravne, gospodarske, socijalne i političke učinke različitih solucija.

Analiza

Razlikovati: državne, lokalne i javne službenike te različite načine uređenja njihovog pravnog položaja.

Analizirati: probleme pravnog statusa državnih, lokalnih i javnih službenika, različite načine uređenja pravnog položaja tih osoba te pravne, gospodarske, socijalne, političke i ostale učinke pojedinih rješenja.

Provjeriti: izvore prava, sudsku i upravnu praksu te znanstvenu i stručnu literaturu o pravnom položaju državnih i javnih službenika.

Usporediti: različite načine (modele) uređenja pravnog položaja državnih i lokalnih službenika te različite učinke tih modela.

Izdvojiti: optimalne prijedloge za uređenja pravnog položaja državnih i lokalnih službenika.

Riješiti: pred njega iznesena najsloženija pravna pitanja u svezi s pravnim položajem državnih i lokalnih službenika.

Kategorizirati: sustave uređenja pravnog položaja državnih i javnih službenika. Izvore mjerodavnog prava.

Samostalnost / Sinteza

Sastaviti: izvješće o provedenom istraživanju te nacрте politika i odgovarajućih pravnih akata u svezi s uređenjem pravnog položaja državnih i javnih službenika. Posebno sa stajališta organizacije javne uprave, stimulativnog nagrađivanja i odgovornosti za rezultate rada javne uprave.

Planirati: provođenje istraživanja o pravnom položaju državnih i javnih službenika, promjene u njihovom pravnom položaju te donošenje pravnih akata potrebnih za implementaciju usvojenih politika.

Predložiti: donošenje politika, rješenja, presuda, odluka ili drugih pojedinačnih ili općih pravnih akata u svezi s pravnim položajem državnih i javnih službenika.

Formulirati: znanstveno istraživanje te prijedloge za donošenje ili izmjenu određenih zakona, podzakonskih akata, pojedinačnih rješenja, odluka ili drugih pravnih akata u svezi s pravnim položajem državnih i javnih službenika.

Organizirati: rad upravnih tijela ili javnih službi ili njihovih organizacijskih jedinica u svezi s pravnim položajem državnih i javnih službenika.

Rasporediti: radne zadatke na pojedine članove tima koji se bavi pitanjima pravnog položaja državnih i javnih službenika te sredstva za ostvarenje dodijeljenih zadataka.

Upravljati: tijelom državne uprave, ustanovom javne službe ili drugom pravnom osobom ili njezinom organizacijskom jedinicom nadležnom za pravni položaj državnih ili javnih službenika.

Voditi: tijelo državne uprave, ustanovu javnih službi ili njihove organizacijske jedinice nadležne za pitanja pravnog položaja državnih i javnih službenika.

Vrednovanje

Prosuditi: rezultate istraživanja te kako odabrano pravno uređenje utječe na učinkovitost djelovanja državnih i javnih službi te kakve gospodarske, socijalne, pravne, političke i druge posljedice ima.

Preporučiti: promjenu pravnog položaja državnih i javnih službenika radi ostvarivanja optimalnih učinaka.

Preispitati: pravno uređenje položaja državnih i javnih službenika u cilju povećanja učinkovitosti državnih i javnih službi i njihove depolitizacije.

Valorizirati: rezultate provedenih istraživanja te različite prijedloge za promjenu uređenja pravnog položaja državnih i javnih službenika.

Usporediti: pravne, socijalne, ekonomske i druge posljedice primjene različitih modela uređenja pravnog položaja državnih i javnih službenika.

Odabrati: najprikladnije pravno rješenje za uređenje pravnog položaja državnih i javnih službenika. Pravno sredstvo kojim se treba poslužiti pri zaštiti i ostvarivanju određenog prava. Politiku koju treba preporučiti za rješavanje problema funkcioniranja državnih i javnih službi.

Odgovornost

Odgovarati za provođenje istraživanja određenih složenih pitanja pravnih položaja državnih i javnih službenika koja osim pravnog pretpostavljaju i multidisciplinarnu uvide u skladu s najvišim etičkim standardima i standardima struke. Biti spreman na temelju teoretskih znanja i rezultata istraživanja zalagati se za promjene koje povećavaju učinkovitost javnih službi i njihov razvoj kao servisa građana. Savjetovati političke dužnosnike o otvorenim pitanjima pravnog položaja državnih i javnih službenika i pri tome iskazivati neovisnost, nepristranost, samostalnost i požrtvornost pri obrani etičkih standarda. Odgovarati za visoke standarde rada organizacijskih jedinica kojima rukovode naročito u pogledu razvoja političke demokracije, tržišnog gospodarstva te vladavine prava,

Opće (generičke) vještine

Nakon uspješno savladanog predmeta student će razumjeti i moći objasniti razlike u pravnom položaju državnih, lokalnih i javnih službenika. Moći će objasniti glavne značajke različitih modela uređenja pravnog položaja državnih i javnih službenika te povijesnu, kulturnu, političku i gospodarsku uvjetovanost primjene pojedinih modela. Bit će osposobljen za provođenje znanstvenih istraživanja i drugih najsloženijih analiza vezanih uz pravni položaj državnih i lokalnih službenika te za predlaganje politika i pravnih akata kojima se uređuje pravni položaj državnih i javnih službenika. Moći će utvrditi relevantne činjenice, odabrati mjerodavni pravni propis (nacionalni, pravne stečevine Europske unije i međunarodni), analizirati sudsku i upravnu praksu te predložiti prikladno rješenje pravnog problema. Bit će osposobljen za izradu najsloženijih pravnih akata koji se donose u svezi s pravnim položajem državnih i javnih službenika. U suradnji s ekonomistima, politolozima i drugim mjerodavnim stručnjacima moći će sudjelovati u postupcima procjene učinaka potrebe za pravno uređenje nekog pitanja u svezi s pravnim položajem državnih i javnih službenika te izradu nacrtu najsloženijih pravnih akata u svezi s time. U tu svrhu bit će osposobljen za prezentiranje rezultata provedenih istraživanja i analiza. Biti će osposobljen za predstavljanje državnih tijela, javnih ustanova i drugih pravnih osoba u različitim postupcima u svezi s uređenjem pravnog položaja državnih i javnih službenika. Pri ostvarenju tih zadataka rukovodit će se visokim etičkim načelima, razvojem javne uprave kao servisa građana, nužnošću njenog razvoja kao servisa građana te važnošću javne uprave za gospodarski i socijalni razvoj te osobito poštovanje temeljnih ljudskih prava i sloboda.

Praćenje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i oblici provjere znanja

Znanje se provjerava izradom seminarskog rada i eseja, javnim prezentacijama seminarskog rada i eseja te usmenim ispitom.

Seminarski rad je kraća samostalna znanstvena analiza nekog važnijeg pravnog problema koja zahtijeva izučavanje relevantne literature, pravnih izvora, sudske i upravne prakse te rezultira vlastitim zaključcima o analiziranom problemu. Da bi seminarski rad bio prihvaćen mora zadovoljavati barem kriterije kojima mora udovoljiti pregledni znanstveni rad. Pri tome se posebno vrednuju komparativne analize te korištenje strane literature i stranih baza podataka. Provedenu analizu i njezine zaključke student javno prezentira nastavnoj grupi. Ostali polaznici kritički vrednuju

provedenu analizu i njezine zaključke, a student treba biti osposobljen za odgovore na postavljena pitanja i kritičke opaske.

Esej je pisani oblik provjeravanja znanja u kojem student mora pokazati da zna definirati glavne značajke pravnog položaja državnih i javnih službenika, objasniti čimbenike povijesnog razvoja različitih modela uređenja pravnog položaja tih osoba te osnovne institute službeničkog prava. Pri tome treba izdvojiti relevantne pravne izvore, pronaći relevantnu upravnu i sudsku praksu važnu za rješenje nekog pravnog problema te usporediti učinke odabranih pravnih rješenja.

Usmeni ispit

Sastoji se od provjere razumijevanja osnovnih modela uređenja i glavnih pravnih instituta uređenja pravnog položaja državnih i javnih službenika, poznavanja istraživačkih metoda, reproduciranje teoretskih objašnjenja i stajališta prakse Suda Europske unije i Europskog suda za ljudska prava o pojedinim pitanjima važnim za pravni položaj državnih i javnih službenika, usporedbe različitih sustava uređenja pravnog položaja državnih i javnih službenika te za te sustave posebno značajnih pravnih instituta, demonstriranja sposobnosti pronalaženja i primijene relevantnih izvora prava na rješavanje određenih pravnih pitanja i probleme, te vrednovanje pojedinih pravnih rješenja s obzirom na njihov utjecaj na učinkovitost državne i javne službe, definiranje novih teorija i pojmova u svezi s pravnim položajem državnih i javnih službenika te razumijevanjem odgovornosti za primjenu visokih etičkih standarda, uključujući i poštivanje temeljnih ljudskih prava i sloboda. Posebno se vrednuje sposobnost kritičke analize metoda i rezultata provedenih istraživanja.

Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih kompetencija

Temeljem studentskih evaluacija i ocjene uspješnosti studenata na ispitu, nastava će se kontinuirano usavršavati (za više detalja vidi 4. poglavlje programa). Sadržaj kolegija i uspješnost njegove provedbe uspoređivat će se sa sličnim programima u zemljama Europske unije.

Obveze studenata

Prije predavanja pročitati temeljnu literaturu, sudjelovati na najmanje polovici predavanja, sudjelovati u raspravama o izloženim temama, provesti istraživanje te pripremiti esej i prezentaciju na odabranu temu, izložiti prezentaciju, odgovoriti na postavljena pitanja te sudjelovati u raspravi. Na ispitu smisleno izložiti glavne značajke problema te njegove moguće teoretske i praktične implikacije. Kritički analizirati pojedina rješenja na temelju raspoloživih istraživanja.

Obvezna literatura

Demmke, Christoph; Moilanen, Timo. Civil Services in the EU of 27. Reform Outcomes and the Future of the Civil Service. Frankfurt am Main: Peter Lang, 2010, str. 285

Christoph Demmke. Are Civil Servants Different Because They Are Civil Servants? Maastricht: European Institute of Public Administration, 2005., str. 160.,

Danielle Bossaert and Christoph Demmke. Civil Services in the Accession States: New Trends and the Impact of the Integration Process. Maastricht: European Institute of Public Administration, 2003., str. 107.

Omejec, Jasna. Državni službenici u praksi Europskog suda za ljudska prava, u: Upravno pravo – aktualnosti upravnog sudovanja i upravne prakse. Zagreb: Inženjerski biro, 2007., str. 7-35.

Potočnjak, Željko. Radni odnosi državnih službenika. Zagreb: Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Studijski centar za javnu upravu i javne financije, 2013., str. 126.

Potočnjak, Željko; Grgić, Andrea. Osnovni pojmovi i koncepcije o zabrani diskriminacije u radnom pravu, u: Bilić, Andrijana et al. Perspektive antidiskriminacijskog prava. Uredili: Željko Potočnjak, Ivana Grgurev i Andrea Grgić. Zagreb: Pravni fakultet, 2014. str. 1-48.

Potočnjak, Željko; Grgić, Andrea. Izuzeci i opravdanja kod zabrane diskriminacije, u: Bilić, Andrijana et al. Perspektive antidiskriminacijskog prava. Uredili: Željko Potočnjak, Ivana Grgurev i Andrea Grgić. Zagreb: Pravni fakultet, 2014. str. 153-197.

Ravnić, Anton, Osnove radnog prava – domaćeg, usporednog i međunarodnog - , Zagreb, Pravni fakultet u Zagrebu, 2004, 181.-207.

Mataga, Zvonimir. Pravo na slobodu udruživanja prema Europskoj konvenciji za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Strasbourg, listopad 2006., str. 30.

Osnovna izborna literatura

Fredman, Sandra i Gillian S. Morris. The state as employer: labour law in the public services. London i New York: Mansell, 1989., str. 1-81.

Grgurev, Ivana i Krešimir Rožman. Kolektivni ugovori, u Crnić, Ivica et al. Radni odnosi u republici Hrvatskoj. Zagreb: Pravni fakultet i Organizator, 2007., str. 557-595;

Horvatić, Lidija. Pravo poslodavaca na organiziranje i udruge poslodavaca u Hrvatskoj, u Crnić, Ivica et al. Radni odnosi u republici Hrvatskoj. Zagreb: Pravni fakultet i Organizator, 2007., str. 527-556;

Marinković Drača, Dušanka. Pravo na sindikalno organiziranje i sindikati u Hrvatskoj, u Crnić, Ivica et al. Radni odnosi u republici Hrvatskoj. Zagreb: Pravni fakultet i Organizator, 2007., str. 495-526;

Pipunić, Sanda. Prestanak službe državnih i lokalnih službenika. Savjetovanje „Otkaz ugovora o radu i prestanak državne službe“, Zagreb: Narodne novine, 22. listopada 2007., str. 55-72.

Potočnjak, Željko i Ivana Grgurev. Odgovornost za neimovinsku štetu zbog diskriminacije na radu, u: Savjetovanje „Odgovornost za neimovinsku štetu zbog povrede prava osobnosti u vezi s radnom“, Zagreb: Narodne novine, 28. rujna 2007., str. 21-47.